

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

SINT JANSSTRAAT 4

TELEFOON 0 5900-28041

ONDERWERP : windwatermolen van het
waterschap Glimmen

Bericht op : brief d.d. 12 februari '69
nr. 2968, 1e afdeling

nr. : 697 M 49

AAN:

Het College van
Gedeputeerde Staten
der provincie Groningen.

GRONINGEN, 3 april 1969

Ten antwoord op uw hierbij teruggaande kantbeschikking d.d. 12 februari 1969, nr. 2968, 1e afdeling, berichten wij u het volgende.

Wij ondersteunen de mening van het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente Haren, dat het restaureren van de windwatermolen te Glimmen dringend noodzakelijk is. Inderdaad is de molen uit landschappelijk oogpunt zeer belangrijk, terwijl door de nieuwe verkeerssituatie de belangrijkheid nog groter is geworden.

Bij plannen tot herstel van de molen zijn tegenslagen ondervonden. Het aanvankelijke plan tot een combinatie van de windkrachtbemaling met een mechanische bemaling werd door de directeur-generaal van de Rijkswaterstaat afgewezen (zie uw kantbrief d.d. 17 september 1968, nr. 19933, 1e afdeling). Vervolgens is de mogelijkheid onderzocht of na het aansluiten van de Glimmerpolder de nieuw te bouwen bemalingsinrichting van het Drentse waterschap Lappenvoort aan de onderhavige molen een reservebemalingsfunctie toegekend zou dienen te worden. De gedachte tot samengaan bleek echter niet uitvoerbaar.

Thans is het de bedoeling van het waterschap een eenvoudige, automatisch werkende bemalingsinrichting te bouwen, die geheel vrij zal zijn gelegen van de molen. De molen zal dan geheel als een reservebemalingswerktuig kunnen worden gehandhaafd, die in tijden van nood niet alleen het overtollige water van het waterschap Glimmen (circa 450 ha), maar ook dat van het waterschap Lappenvoort (circa 570 ha) kan uitslaan.

Omtrent dit plan lichten wij u nader in bij onze brief d.d. heden, nr. 696. Indien uw college zich met dit plan kan verenigen, zou aan het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente Haren kunnen worden bericht, dat u wederom in het kader van de wet B.W.O.- nieuwe voorstellen doet met betrekking tot het herstel van de onderhavige molen. Indien u daartoe aanleiding ziet, zou u B. en W. tevens een voorstel kunnen doen met betrekking tot het financieren van de restauratie.

Namens de Provinciale
Groninger Molencommissie:

(voorzitter)

(secretaris)

PROVINCIALE GRONINGER MOLENCOMMISSIE

nr. 696 M 49
SINT JANSSTRAAT 4

TELEFOON 0 5900-28041

ONDERWERP : windwatermolen van de
Glimmerpolder; toepas-
sing Wet B.W.O.

Bijlagen : 2

Bericht op : brief d.d. 17 sept. '68 GRONINGEN, 3 april 1969
nr. 19933, 1e afdeling.

AAN:
Het College van
Gedeputeerde Staten
der provincie Groningen.

Ten antwoord op uw hierbij teruggaande kantbeschikking d.d. 17 sep-
tember 1968, nr. 19933, 1e afdeling, berichten wij u het volgende.

Van de mededeling d.d. 12 september 1968, nr. 5001, van de hoofdinge-
nieur-directeur van de Rijkswaterstaat, directie Groningen, dat hij
niet bereid is aangaande het voorgelegde plan de toekenning van een
subsidie op grond van de Wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogs-
tijd te bevorderen, hebben wij goede nota genomen.

In overleg met de Cultuurtechnische Dienst en de betrokken waterschap-
pen hebben wij inmiddels onderzocht, of na het aansluiten van de boe-
zen van de Glimmerpolder op de hieuw te bouwen bemalingsinrichting van
het Drentse waterschap Lappenvoort aan de onderhavige molen een reser-
ve-bemalingsfunctie toegekend zou dienen te worden. De gedachte tot
samengaan bleek echter niet uitvoerbaar.

Thans is het de bedoeling van het waterschap een eenvoudige, automa-
tisch werkende bemalingsinrichting te bouwen, die geheel vrij zal zijn
gelegen van de molen. De molen zal dan geheel als een reserve-bemalings-
werktuig kunnen worden gehandhaafd, die in tijden van nood niet alleen
het overtollige water van het waterschap Glimmen (circa 450 ha), maar
ook dat van het waterschap Lappenvoort (circa 570 ha) kan uitslaan.
Met deze opzet, waarmee het waterschap Glimmen zich kan verehigen,
worden vergeleken met het eerste voorstel twee voordelen bereikt:
a) wat een eventuele B.W.O.-opdracht betreft behoeft men nu alleen
maar meer uit te gaan van de restauratie van de molen als windkracht-
benutter, daar hij niet meer op een wat ingewikkelde manier tevens
huisvesting behoeft te bieden aan een gecombineerde mechanische kracht-
bron, hetgeen prijsverlagend werkt; b) de windmolen kan een reserve-
bemalingsfunctie verkrijgen voor een veel groter gebied dan in het
oorspronkelijke plan werd voorzien (eerst voor 450 ha, nu voor 1020 ha).

ad a: Blijkens de begroting d.d. 28 februari 1969 van de molenmaker
Bremer, welke hierbij is gevoegd, moet van een restauratiebedrag
van f 66.885,76 worden uitgegaan. Onze commissie heeft op deze
begroting geen aanmerkingen, zij het dat deze met f 1000.- moet
worden aangevuld voor het aanbrengen van een bliksembeveiliging.

ad b: Nu de reserve-bemalingsfunctie voor een groter gebied van toe-
passing zal zijn, meent onze commissie, gesteund door een uit-
lating in onze laatste vergadering van ons lid Ir. Hoornenborg,
dat er aanleiding zal zijn op de aanvankelijke afwijzing terug
te komen, temeer daar de in het kader van de Wet B.W.O. te sub-

sidiëren kosten geringer zijn geworden. Van het betrokken bemalingsgebied leggen wij hierbij een tekening over.

Onze commissie heeft zich afgevraagd, indien uw college in het kader van de Wet B.W.O. een opdracht zou verstreken aan het waterschap Glimmen, hoe gehandeld zou moeten worden ten aanzien van de aan de provincie toevallende 25% overblijvende kosten. Wij menen dat onder de gegeven omstandigheden van verhaal -zo deze zou worden toegepast- op het waterschap moet worden afgezien. Veeleer zou de gemeente Haren, die van zijn belangstelling blijk heeft gegeven (zie uw kantbrief d.d. 12 februari 1969, nr. 2968, 1e afdeling), een bijdrage kunnen worden gevraagd, welke tezamen met de door u te kiezen bijdrage (welke 10 % pleegt te bedragen), tot een subsidiëring van 100 % te komen. Dank zij de „verfijningsregeling algemene uitkering monumenten" zal een dergelijke medewerking voor de gemeente vermoedelijk niet bezwaarlijk zijn.

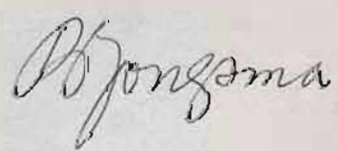
Wij geven uw college in overweging de hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat voor te stellen zijn medewerking aan bovenbedoelde restauratie te verlenen.

Hierbij ware de bijgaande begroting en tekening over te leggen. Indien de gevraagde medewerking zou zijn verkregen ware -zo daartoe wordt overgegaan- het recht tot verhaal zodanig toe te passen, dat voor het waterschap geen uitgave voor de onderhavige windmolen nodig is.

Namens de Provinciale
Groninger Molencommissie:

(voorzitter)

(secretaris)

2968/40, 1e afdeling.

Aan burgemeester en wethouders
der gemeente
Haren.

1.

brief van 4 febr. 1969.

Restauratie molen waterschap
Glimmen.

27 mei 1969.

verzonden: - 9 jun. 1969

In antwoord op uw terzijde aangehaalde brief delen wij u mede, dat de plannen voor een wijziging van de bemalingsinrichting van het waterschap Glimmen thans voorzien in de bouw van een eenvoudige, automatisch werkende, bemalingsinrichting, die geheel vrij van de molen van dat waterschap zal zijn gelegen.

De molen zal dan als reservebemalingsinrichting dienen te worden gehandhaafd om in tijden van nood het gebied van het waterschap Glimmen (circa 450 ha) en van het waterschap Lappenvoort (circa 570 ha) te kunnen bemalen.

In verband hiermede hebben wij de hoofdingenieur-directeur van de rijkswaterstaat in de directie Groningen verzocht er mede in te stemmen, dat de molen in het kader van de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd wordt gerestaureerd en dat ook het toekomstige onderhoud met toepassing van deze wet wordt uitgevoerd.

De totale restauratiekosten worden blijkens de in afschrift hierbij gaande begroting van de firma Th. Bremer en Zonen te Adorp geraamd op f 66.885,76, welk bedrag nog dient te worden vermeerderd met een bedrag van f 1000,- voor een door ons noodzakelijk geachte bliksembeveiliging.

Indien deze restauratie zal kunnen plaats vinden met toepassing van voornoemde wet zal 75% van de kosten voor rekening van het rijk komen.

Aangezien de molen voor het waterschap in de toekomst in normale omstandigheden vrijwel van geen betekenis meer zal zijn en aangezien met de instandhouding ook een landschappelijk belang is gediend, zijn wij van oordeel dat alsdan van de overblijvende 25% drievijfde (15%) ten laste van de provincie zou kunnen worden genomen en tweevijfde (10%) ten laste van uw gemeente.

Gaarne zullen wij van u vernemen of hiermede uwerzijds in beginsel kan worden ingestemd.

De gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

get. C.L.W. Fock , voorzitter.

get. Buiter , 1.griffier.

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT
De 1e griffier der staten der Provincie Groningen
[Handwritten signature]

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 9817/39, 1e afdeling.

Aan de hoofdingenieur-directeur van de
rijkswaterstaat in de directie Groningen,
Zuiderpark 3
te
Groningen.

BIJLAGEN: 1.

ANTWOORD OP brief van 12 sept. 1968,
nr. 5001.

ONDERWERP: Toepassing van de wet bescherming
waterstaatswerken in oorlogstijd ten aanzien **GRONINGEN**, 27 mei 1969.
van de molen van het waterschap Glimmen.

verzonden: - 9 jun. 1969

Waar aanleiding van uw nevenvermelde brief delen wij u voor zoveel nodig mede, dat de plannen voor een wijziging van de bemalingsinrichting van het waterschap Glimmen, waarover wij u berichtten in onze brief van 14 mei 1968, nr. 2622/64, 1e afdeling, thans zodanig zijn herzien, dat een eenvoudige, automatisch werkende bemalingsinrichting zal worden gebouwd, die geheel vrij zal zijn gelegen van de molen.

De bij het waterschap in onderhoud zijnde windwatermolen zal dan geheel als reservebemalingsinrichting kunnen worden gehandhaafd, die in tijden van nood niet alleen het overtollige water van het waterschap Glimmen (circa 450 ha), maar ook dat van het waterschap Lappenvoort (circa 570 ha) kan uitslaan.

Voor de restauratie van deze molen is thans een begroting opge maakt door de firma Th. Bremer & Zonen te Adorp, welke in afschrift hierbij gaat. Met deze begroting verenigen wij ons, onder opmerking, dat wij ook het aanbrengen van een bliksembeveiliging noodzakelijk achten, hetgeen een verhoging van de begroting met f 1000,- betekent.

Gaarne zullen wij van u vernemen, of u ermede instemt, dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd en dat ook het toekomstige onderhoud met toepassing van deze wet wordt uitgevoerd.

Het ligt in onze bedoeling, dat aan het waterschap dan tevens wordt opgedragen voor de molen een brandverzekering af te sluiten tegen herbouwwaarde met een herbouwclausule, waarvan de premie onder de werking van de wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd zal dienen te worden gebracht.

De gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

get. C.L.W. Fock , voorzitter.

get. Bulter , 1.griffier.

VOOR EENSLIJDEND AFSCHRIFT:
De lo. griffier der staten van Groningen,
[Handwritten signature]

RIJKSWATERSTAAT DIRECTIE GRONINGEN

GRONINGEN

Zulderpark 3
Telefoon (050) 31044
Telex 63164

Aan het college van gedeputeerde
staten der provincie Groningen,
Provinciehuis,
GRONINGEN.

- 8 AUG 1969

UW KENMERK:
nr. 9817/39,
1e afd.

UW BRIEF VAN:
27 mei 1969

ONS KENMERK: 3948
BIJLAGEN: TERUG
NIEUW

GRONINGEN,

ONDERWERP:
Toepassing Wet B.W.O.
Molen wp. Glimmen.

*dikte 7d balk
houtsoort " " (eiken?)
" " beschouping (amerikaans grenen)
" " " " Noors "*

Namens de minister van Verkeer en Waterstaat deel ik u mede,
dat op basis van uw bovenvermeld voorstel kan worden overgegaan
tot de restauratie van de windwatermolen van het waterschap Glimmen.

Ten aanzien van de bij uw voorstel overgelegde begroting ad
f. 66.885,76 merk ik op, dat in de plaats van een stalen vijzel
een houten exemplaar dient te worden ingebouwd. Bovendien
rekening houdend met het aanbrengen van een bliksemafleider kun-
nen de totale kosten worden gesteld op f. 60.500,— (rond), be-
rekend als volgt:

- kosten volgens ingediende begroting	f. 66.886,—
- òf: stalen vijzel	f. 14.084,—
	f. 52.802,—
- bij: houten vijzel	f. 6.720,—
bliksemafleider	f. 1.000,—
	f. 60.522,—
	=====

De restauratiekosten kunnen op de gebruikelijke wijze voor
75% subsidie in aanmerking worden gebracht.

De wnd. hoofdingenieur-directeur,

(get.) H. Wegner.

(ir. H. Wegner).

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Nr. 16.036/42a, 1e afdeling.

Aan het bestuur van het waterschap
Glimmen,
Rijksstraatweg 75,
Glimmen.

BIJLAGEN:

ANTWOORD OP

ONDERWERP: herstel molen.

GRONINGEN, 16 september 1969.

verzonden: 25. sep. 1969

Op grond van de Wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd dragerwij u op vóór 1 juli 1970 de hieronder omschreven en begrote herstelwerkzaamheden aan de bij uw waterschap in onderhoud zijnde windwatermolen te doen uitvoeren;

1. Nieuwe azijnhouten kammen in het bovenwiel en bonkelaar f 1715,-
2. Nieuwe roosterzolders van vuren 1.9 x 18 " 284,-
3. Nieuwe spruitluiken bij de lange spruit, een nieuw stormluik in de windpeluw, luik en raam in korte spruit, vangstok nazien en weer aanbrengen " 425,-
4. Kapzolder en eerste zolder van nieuwe planken voorzien g.g. 3.2 x 17 " 988,-
5. Alle zelfzwichterkleppen vernieuwen, tuimelaars en trekstangen en spinnekop opsluiten, hierbij is er op gerekend dat de loop en treklatten weer gebruikt kunnen worden " 3375,-
6. De bekleding van het achtkant geheel vernieuwen. De onderste laag van vuren 2.2 x 18 beide kanten schuin geschaafd, op de hoeken loderit. Buitenste laag staand van g.g. 2.7 x 17 en op de hoeken loderit. De onderste laag 1 x gecarbolineerd, de buitenste laag 3x geverfd " 5443,-
7. Nieuwe lier met rondgaande ketting " 1460,-
8. Schilderwerk:
Het nieuwe houtwerk 3 x verven, oud houtwerk afkrabben en 2 x verven. Dek schroefbak 2 x bruine teer " 3560,-
9. Twee nieuwe conische kamwielen voor het aandrijven van de schroef met azijnhouten kammen, nieuw dons-balk onder de koningspil, pot en tap nazien " 6800,-

10. Houten

10. Houten vijzel, lang 5 meter, in drie gangen, met eiken balk 38 x 38 cm, beschoeping van Amerikaans grenen, indien niet leverbaar van yang, met gebruikmaking van het bestaande halslager, twee maal behandelen met brui-ne teer	f 6000,-
11. Betonwerk: Nieuwe betonnen schroefbak wanddikte 12 cm met 2 vleu-gels lang 2 meter. Afbreken oude bak, uitgraven en af-dammen, werkvloer maken, de nodige bewapening, samen-stelling beton 1:2:3. Betonring voor kruilier 60 cm hoog, 10 cm dik, ± 10 m2 betonvloer in de molen, damwandje onder de vleugels en ordereind schroefbak	" 16313,-
12. Houtwerk schroefbak: Eiken dekplanken op schroefbak dik 4 cm. dwarsbalkjes eiken 10 x 10 cm. 2 schotten in de schroefbak voor het droogzetten van de schroef, voor het schilderen en on-derhoud. Krooshek voor de schroefbak	" 870,-
13. Heiwerk: 17 stuks palen waarvan 12 stuks lang 1 meter en 5 stuks 1.80 meter. Mocht het blijken dat er meer palen of lan-gere palen nodig zijn, dan is de prijs f 73,- per meter paal inclusief heiwerk exclusief B.T.W.	" 1990,-
14. Stelpost herstel muurwerk	" 350,-
	f49573,-
12% B.T.W.	" 5949,-
	f55522,-
Onvoorzien	" 4000,-
15. Het aanbrengen van een bliksembeveiliging	" 1000,-
	f60522,-

Van de kosten kunt u 75% op declaratie in rekening brengen bij de rijkswaterstaat in de directie Groningen te Groningen.

Voorts delen wij u mede, dat wij bereid zijn in de kosten van vorenbedoelde werkzaamheden een subsidie uit de provinciale kas te verlenen van 15%.

Daaraan zullen dan echter de volgende voorwaarden zijn verbonden:

1. op de provinciale bijdrage zal in mindering worden gebracht een eventuele terzake door de provinciale oudheidkundige commissie toegekende of alsnog toe te kennen bijdrage;
2. de provinciale bijdrage zal moeten worden terugbetaald als uw waterschap of zijn rechtverkrijgenden de molen niet op ter beoorde-ling van ons college bevredigende wijze onderhouden, zulks geduren-de 10 jaren na de uitbetaling van de subsidie. Bij iedere achtereen-volgende, tijdens dat tijdvak plaats vindende verkoop van de molen moet de verdere nakoming van deze verplichting als uitdrukkelijke voorwaarde in de verschillende koopacten worden vastgelegd.
3. de molen zal op een ter beoordeling van ons college voldoende wijze tegen brand moeten zijn verzekerd.

Wij verzoeken

Wij verzoeken u ons mede te delen of u zich met deze voorwaarden kunt verenigen, waarbij wij u er voor zoveel nodig nog op wijzen, dat de Wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd ook ten aanzien van de onderhoudskosten en de premie voor de brandverzekering kan worden toegepast.

Voorts delen wij u nog mede, dat ons is gebleken, dat ook de gemeente Haren bereid is een subsidie in de kosten van restauratie van de molen te verlenen. Voor zover zulks nog niet is geschied kunt u zich hieromtrent alsnog tot burgemeester en wethouders dezer gemeente wenden.

De gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

get. C.L.W. Fock , voorzitter

get. Hangelbroek , griffier

Voor eensluidend afschrift:
De griffier der staten van Groningen,

H. van _____

53
PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Aan de Provinciale Groninger Molencommissie.

Nr. 16.036/42b, 1e afdeling.

Aan burgemeester en wethouders
der gemeente
Haren.

BIJLAGEN: 1

ANTWOORD OP brief van 8 juli
1969, nr. 2191.

ONDERWERP: herstel molen.

GRONINGEN, 16 september 1969.

verzonden: 25. sep. 1969

Onder verwijzing naar uw nevenvermelde brief delen wij u mede, dat de directeur-hoofdingenieur van de rijkswaterstaat in de directie Groningen ons thans heeft bericht, dat kan worden overgegaan tot de restauratie van de windwatermolen van het waterschap Glimmen met toepassing van de Wet bescherming waterstaatswerken in oorlogstijd, met dien verstande, dat in plaats van een stalen vijzel een houten exemplaar dient te worden ingebouwd.

Een afschrift van onze brief van heden aan het bestuur van het waterschap Glimmen gaat te uwer kennisgeving hierbij.

De gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

get. C.L.W. Fock , voorzitter

get. Hangelbroek , griffier

Voor eensluidend afschrift:
De griffier der staten van Groningen,

Xain